

માંથ-વાક.

અથવા

માંથરેવાંણી કેહનાર

ઈ આ ને

જરથોસતી લોકોનાં બાળકોને જરથોસતી ધર્મને
લગતી બાબદો, તેઓની સકુલની કેળવણીને
અનુસરતી રીતે જન્મ અવસતાના કલાંમોને
આધારે શીખવવા માટેની ચોપડી.

ભાગ ૧ લો.

બનાવનાર

રૂસતમજી પાલનજી પટેલ.

મુંબઈ

અલાયન્સ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ, નાં ૭ મરીન ઇસ્ટરીટમાં
કાવરાજી પેશતનજી પ્રીન્ટરે છાપીકાંછે.

સને ૧૨૫૦ યજ્ઞજરદી તથા ૧૮૮૧ ઇસવી.

કીમત આના ચાર.

માંથ-વાક.

અથવા

માંથરેવાંણી ઠેહનાર

ઈઆ ને

જરથોસતી લોકાનાં બાળકોને જરથોસતી ધરમને
લગતી બાબદો, તેઓની સકુલની કેળવણીને
અનુસરતી રીતે જ'ંદ અવસતાના કલાંમોને
આધારે શીખવવા માટેની ચોપડી.

ભાગ ૧ લો.

ખનાવનાર

કુસતમજી પાલનજી પટેલ.

મુ'બઈ

અલાયન્સ પ્રીટીંગ પ્રેસ, નાં ૭ મરીન ઈસ્ટરીટમાં
કાવશજી પેશતનજી પ્રીંટરે છાપીગિંછે.

સને ૧૨૫૦ યજ્ઞજરદ્દી તથા ૧૮૮૧ ઈસવી.

હીમત આના આર.

૧૫૧૨

આ ચોપડી સને ૧૮૬૭ના ૨૫ મા કાષ્ઠ પ્રમાણે ૨૯-
૨૮૨ કીધીછે માટે એના બનાવનારની પરવા
નગી વગર છાપી પરગટ કરવી નહીં.

MANTHRAVAKA.
OR
TEACHER OF THE HOLY RELIGION.
A SMALL RELIGIOUS TRACT FOR THE USE OF
PARSEE CHILDREN.
COMPATIBLE TO THEIR MODERN
PRIMARY EDUCATION.
FOUNDED ON
WORDS AND DOGMA OCCURRING IN THE
ZEND-AVESTA.

PART I.

BY
RUSTOMJEE PALONJEE PATEL.

Bombay :
PRINTED AT THE "ALLIANCE PRINTING PRESS,"
No. 7, Marine Street, Fort.
BY COWASJEE PESTONJEE PRINTER.

Y. 1250.
A. D. 1881.

8422

Registered under Act 25 of 1867.

દીખાચો.

“માંથર-વાક” નામનું આ નાનું પુસ્તક
ખાહરા અભેઆસની ફકટ શરૂઆતની અજમાયશ ત-
રીકે મેં સને ૧૮૭૭ નાં વરસની અધવચમાં લખીઉં
હતું. એ ખાહાર પાડવાની મારી એ મુખ્ય નેમ છે.
એક તો, આપણાં નાનાં બાળકો દીનની ફરજમાં દા-
ખત થાય એટલે સુદરેહ-કસતી પેહરે તે અગાઉ, તેમજ
તે પછી થોડો વખત સુધી તેમને હેમાંથી ચોકશ અગતનું
ધરમનું તત્વ-જ્ઞાન મળે. અને બીજું તો, એ વાં-
ચવાથી કેળવણી પાંમેલી જીવાન પારસી અખલાઓને
ધરમ-અભયાસ તરફ શોખ વધે. વળી, ધરમની
બાબદો શીખવા તરફ બચાંઓની વળાંણ વધારે લલ-
ચાવા માટે, તેમનું મન રીજે અને તેઓને રમુજ
તથા સવાઈ મળે એવી તદબીર તરીકે, ખાવા પીવાની
ચીજોનાં તથા પેહરવાનાં કપડાંનાં નામો તથા હેવીજ
બીજી સંસારી બાબદોને આ ચોપડીમાં મેં ખામખા
બેલી છે.

આપણા માનવતા તરણે દસતુરજીઓને એ પુ-
સ્તક તપાસી જોવાની અરજ કીધા ઉપરથી ફકત દ-
દતુરજી સાહેબ જાંમાસપજી મીનાચેહરજીએ મેહરબાં-

નીની રાહે તજદી લઈને તપાસી જાયુંછે અને પોતાને હાથે કેટલોક સુધારો અને ફરફાર કરાવી આપેઆ છે તેથી હું તેવાણુનો જાહેર રીતે ઉપકાર માનુંછું. એજ પરમાણે અતરેના ઐકાદ-એ જાણીતા દીનચુસત અને માન પામેલા કાબેલ બેહદીન સાહેબોને વંચાવીને કેટલોક ઘટતો સુધારો કરવાની સલાહ મેલવી છે. એટલું છતાં, પેહલી શરૂઆત તરીકે, મારે હાથે હેમાં ઘણીએક ખાંભીઓ થએલી જાણાય, તો તે વીશે હું વાંચનારાઓની અને મુખ્ય કરીને નુકતેચીન ગરહસથોની દરગુજર ચાહુંછું.

મુખ્ય, જુન }
સને ૧૮૮૧. }

૩૦ ૫૧૦ ૫૮૯.

આ પુસતકની અગતને માટે દસતુરજી
સાહેબ જામાસપજી મીનોચેહરજીએ
મને લખી જણાવેલે અભીપ્રાય.

{ મુંબઈ, રાજ્ય હોડા માહ ૮મો શેહનશાહી
સને ૧૨૪૭ યજ્ઞદેવરદી.

ભાઈજી સાહેબ,

રૂશતમજી પાલનજી પટેલ જોમ.

સાહેબ,

જરથોસતી ટોલાનાં બાળકોને, સુદરેહ કુસતી
પેહેરાવેઆ આગમજ, મજ્જયસની ધરમને લાયકનું
તત્વ-જ્ઞાન હાંસલ થઈ શકે એવી ગોડવાણથી તમોએ
ખનાવેલાં “મંથર-વાક” નામનાં પુસતકના ૧ લા
ભાગનું નાહનું ચોપાન્યુ જે તમોએ ગયા મહીનાના
મેહેરેસપદ રોજ ચીડી સાથે અમારી ઉપર તપાસને
માટે મોકલીઉં છે તે અમોએ વાંચી તપાસી જોયું છે.
તે ઉપરથી અમો જણાવીએ છીએ કે અતીઆર સુધી
કેટલાક હરખદ વીદીઆરથીઓએ જે ધરમ સંબંધી
ચોપડીઓ બાળકોને શીખવવા માટે પરગટ કીધી છે
તે વધારે સહમજમાં આવેલાં બચાંઓને લાએકની છે;
પણ પાંચથી આઠ વરસની કુમલી વચ્ચેનાં બાલકોને

અને તેમની સહમજને માફક આવતી રચનાની ધરમ સંબંધી ચોપડીઓ પરગટ થવાની હાલના વખતમાં ને મોટી અગત છે, તે કેટલેક દરજ્જે તમારાં “માંથર-વાક” પુસ્તકના આ ભાગથી પુરી પડશે અને સુદરેહ પેહેરવાને માટે તથા આર થતાં બાળકોને માટે ખચીતજ વધારે ઉપયોગી અને અંધ બેસતો થઈ પડશે. એ ચોપાન્યા મધે સુધારે અને ફરફાર કરવાને તમોએ તમારી ચીડીમાં અમોને સુચના કીધી છે, તે વીશે જાણાવીએ છીએ કે, તમો પોતે તજદી લેધને અમારે તાંહાં આવશે તો અમારી હરેક કુરસદને વખતે તમારી પાસે તે વંચાવીને ને કાંઈ ફરફાર કરવા જોગ બાબદો હશે તે વીશે મોહકે થી સુચનાઓ કરીશું. હાલે એજ મકસદ.

લા૦ દાઆગો,

જામારપણ દરાતુર મીનોચેહરણ
ની દાઆએ દરણવશની કબુલ ફરમાવવી.

જાતો.

૧. (પેગમખર) જરથોસ્તે અહુરમઝદને પુછીઉં કે: અએ અહુરમઝદ! આકાશવાસી! સર્વ-થી પવીત્ર! હાડમંદ દુનીઆના પેદા કરનાર! અશો! જે વાંણી તેં મને કહી છે, કે જે (તુંએ) આકાશની અગાઉ, પાણીની અગાઉ, જમીનની અગાઉ, ગોશપંદેની અગાઉ, ઝોરવરો (ઝાડપાન) ની અગાઉ, (તું) અહુરમઝદના છોકરા (ઐટલે પેદા કીધેલા આતશની અગાઉ, અશો (પવીત્ર) માણસ (ગઈ-ઝોમરદ) ની અગાઉ, બદ ખસલતના દેવો (કે જેઓ ગુમરાહ દીલના છે તેઓ) ની અગાઉ, અને માણસ જાતની અગાઉ, (તથા) તમામ હાડમંદ દુનીઆં (પેદા કીધી તે) ની અગાઉ, અને સરવે ભલી ચીજો જે અહુરમઝદ પેદા કીધેલી છે કે જેઓનું મૂળ પવીત્ર છે, તે સરવેની અગાઉ પેદા કીધેલી હતી તે કહી વાંણી છે એ અહુરમઝદ!

૨. ત્યારે અહુરમઝદે જવાબ દીધો કે: અએ પવીત્ર જરથુસ્ત! આહુનવરના કલાંમનો જે ભાગ મેં (અહુરમઝદે) તુંને શીખવેઓ છે તે ભાગ તે હતો કે જે આકાશની અગાઉ, પાણીની અગાઉ, જમીનની અગાઉ, ઝોરવરોની અગાઉ, આતશ કે જે

(હું) અહુરમઝદનો બેટો છે તેની અગાઉ, અશો
મરદની અગાઉ, દેવો કે જે બદ ખસલતના છે તેઓની
અગાઉ, અને માણસ જાતની અગાઉ તથા તમામ
હાડમંદ દુનીઆની અગાઉ, અને સરવે લક્ષી ચીજો
જે (મેં) અહુરમઝદ પેદા કરીધેલી છે કે જેનું મૂળ (અ
સલ), પવિત્ર છે તેની અગાઉ પેદા કરીધેલો હતો. (યાને
સઉથી પેહલાં અહુરમઝદ માંથરેવાણી પેદા કરીધી હતી
અને પછી દુનીઆની સઘણી ચીજોને જનમ આપેઓ
હતો).

જુવો ઇજશનેનો હાં ૦ ૧૯ મો.

પાક ખોદા સાહેબની મદદથી.

પાઠ ૧સો.

દાદાર અહુરમજદ વીશે.

ભાગ ૧સો.

સવાલ—આપણા જરથોસતી ધરમમાં પાક ખોદાતાલાનું નામ શું છે?

જવાબ—દાદાર અહુરમજદ.

સ—દાદાર અને અહુરમજદ બોલોના અરથ શું?

જ—દાદાર એટલે પેદા કરનાર, અહુર એટલે સાહેબ અને મજદ એટલે માહુ ગનેઆની અથવા સઘણું જાણનારો.

સ—કુનીઆમાં સરવે ચીન્તને કોણે પેદા કીધીછે?

જ—દાદાર અહુરમજદ.

સ—આપણને કોણે પેદા કીધાંછે?

જ—દાદાર અહુરમજદેજ. તેજ સાહેબે આપણો આકાર ઘડીને જાત આપેઆછે તથા આપણું પાલનખી તેજ કરેછે તથા રાત અને દીવસ આપણી સંભાલખી તેજ લીએછે.

સ—દાદાર અહુરમજદ આપણે સારું ખીજું શું કરેછે?

જ—આપણાં પાપ અને શવાબની તપાસ રાખિ છે.

સ—આપણને બંદગી કોણની કરવી જોઈએ?

જ—દાદાર અહુરમજ્દની.

સ—બંદગી કીંહા કલામોથી કરવી?

જ—પવીતર માંથરવાંણીના.

સ—માંથરવાંણી શાંને કેહછે?

જ—અવસતાના કલામોને.

સ—દાદાર અહુરમજ્દનું અવસતામાં શું નામ છે?

જ—દ્યુશો અહુરહે મજ્દાઓ.

સ—એમ કાંહાં લખેલું છે?

જ—યજ્ઞશનેના ૧લા હામાં.

સ—દાદાર અહુરમજ્દ કાંહાં રેહછે?

જ—તે સાહેબ સઘળી જગોએ અને સરવેની આગલજ છે અને તે આપણને જોયછે, પણ આપણે તેને જોઈ શકતા નથી.

સ—આપણે દાદાર અહુરમજ્દને જોઈ શકતા નથી તેનું કારણ શું?

જ—કારણકે તે સાહેબ ઘણોજ પવીતર અને અતીશો નુરાંની ભરેલો તથા જેખીછે.

સ—જેખી એટલે શું?

જ—અનદખઈતો.

પાઠ રજો.

દાદાર અહુરમજદ વીરો.

ભાગ રજો.

સ—દાદાર અહુરમજદે આપણને પેદા કીધાછે તેનું કારણ શું?

જ—કારણકે આપણે હંમેશાં તેની ખંદગી અને તાબેદારી કરીએ.

સ—દાદાર અહુરમજદની ખંદગી કરવી એટલે શું?

જ—તેણે મોકલેલો ખરહક મજ્જયસની ધરમ જે પેગમખર સાહેબ અશો જરથોસ્ત લાવેઆછે તેના ફરમાન પરમાણે અવસતાના કલામોની મારફતે દરરોજ પાક દીલ સાથે એકાંતપણે બેસીને તેની શેતાએશ અને તારીફ કરવી તથા તેની આગલ આપણું સર નમાવવું અને તેની સરવે શક્તીને બેશક કરીને માનવી.

સ—દાદાર અહુરમજદની તાબેદારી કરવી એટલે શું?

જ—આપણા પેગમખર સાહેબની મારફતે તેણે જે ભડી મજ્જયસની દીન મોકલીછે તેનાં સરવે ફરમાના પરમાણે ચાલવું અને સઘણાં સારાં કામો કરવાં અને પવીતરાઈથી હંદગી ગુજારવી.

સ—પવીતરાઈ એટલે શું?

જ—સફાઈ, સુગંધ, ખાલેશી, અને નીરમલતા.

સ—દાદાર અહુરમજ્દે દીન આપીછે તેની ને-
મ શું ?

જ—તે દીનમાં આવેલી સરવે બાબદાનો પુરતો
અભેઆશ કરીને તે વાકેફગારીનાં બલથી તે સાહેબની
કરાંમતો અને કારીગરીની બોહલી પીછાન કરવી તથા
તેની મોટાઈની વાકેફગારી મેલવીને તેની પેદા કીધેલી
સઘલી નેઆંમતોનો સારો ઉપયોગ કરીને પુરતું સુખ
ચેન ભોગવવું.

સ—દાદાર અહુરમજ્દે આપણે માટે શું શું
પેદા કીધુંછે ?

જ—તેણે આપણે માટે તરેહવાર સુખો સર-
નેઆં છે.

સ—તે કેહવી રીતે ?

જ—બચપણમાં આપણું પાલન કરવા તથા
સંભાલ લેવાને તેણે આપણાં માઆપને સરનેઆંછે.

સ—દાદાર અહુરમજ્દે આપણે માટે બીજું શું
પેદા કીધુંછે ?

જ—આપણા દમમાં લેવાને ચોખી હવા તથા
જનમતાંના વારમાં આપણું પોષાન કરવા આપણી
માતાનાં થાનમાં દુધ પેદા કીધુંછે.

સ—હવા કાંહથી આવેછે ?

જ—હવા સરવે જગોએ પંથરાએલી છે.

સ—હવાનો રંગ કેહવો છે ?

જ—હવાને કાંઈ રંગ નથી તેથી તે આપણી
આંખે દખાતી નથી.

સ—દાદાર અહુરમજદે આપણે માટે બીજું શું પેદા કીધું છે ?

જ—આપણને પીવાનું નીરમળ પાણી.

સ—પાણીથી આપણને બીજું શું ફાયદા થાય છે ?

જ—દરરોજ સહવારે નાહવાથી તથા બપોરે, સાંજે અને રાતે હાથ મોહકું ઘોઈને સાફ કીધાથી આપણું શરીર ચોખ્ખું રહે છે અને સુખાકારી વધે છે.

સ—પાણીથી બીજું શું શું ફાયદા થાય છે.

જ—આપણાં મેલાં કપડાંને ઘોબીઓ ઘોઈને ઘોતાં કુણ જેવાં બનાવી લાવે છે તે પેહરવાથી આપણા જીવને કરાર લાગે છે તથા ગરમીના દહાડામાં રસતા પર અને ખાગ બગીચાઓમાં પાણી શીપેઆથી આપણા જીવને તાહડક વલે છે.

સ—જો પાણી નહીં હોયતો શું થાય ?

જ—દુનીઆં ટકી શકેજ નહીં અને સઘલી ચીજો નાશ પામે.

સ—આપણે માટે દાદાર અહુરમજદે બીજું શું પેદા કીધું છે ?

જ—ખાવાને સારૂ ચોખ્ખા, દાલ અને ઘઉં, જીવાર, ખાજરી, ચણા, મસુર, વટોણા વગેરે સઘલો અનાજ.

સ—તારે શું આપણે દરરોજ ચોખ્ખા, દાલ અને ઘઉં ખાઈએ છીએ ?

જ—નહીંજી. ઘઉંને તથા પટની ચોખ્ખાને તથા જીવારને દહીંને તેહના આટાની રોટલી ખાઈએ છીએ અને બીજા ઘાટી બેગારી અને ગરીબ લોકો ખાજ-

રીના આઠાની રોટલી ખાયછે અને ચોખા તથા દાલ-
ની ખીચડી તથા આવલ વગેરે રાંધીને જમીએ છીએ.

સ—દાદાર અહુરમજદે આપણને ખાવાને માટે
ખીજ શું શું ચીજો પેદા કીધીછે ?

જ—ફરટ એટલે મેવો અને તરકારી.

સ—આપણે ફરટ શાને કહીએ છીએ ?

જ—તરબુજ, કેલાં, દાહમ, નારંગી વગેરે.

સ—શું દાદાર અહુરમજદે એટલીજ જાતની
ફરટ પેદા કીધીછે ?

જ—નહીંજ, ખીજ ઘણી જાતની છે.

સ—તેઓનાં નામ દેઓ ?

જ—પપેનાસ, અનીનાસ, ફેરી, મીઠાં લીધુ, મો-
સમખી, સપરજન, અંજર, જાંબુ, લીલી દરાખ, કા-
કડી, ખરબુચાં, ચીલરાં, ખનુર, આલુ, અખરોટ
અને બદામ.

સ—તરકારી શાને કહીએ છીએ ?

જ—કંદ, સુરણ, પતેતા, દાધી, ભીડા, પાપરી.

સ—શું દાદાર અહુરમજદે એટલીજ જાતની તર-
કારી પેદા કીધીછે ?

જ—નહીંજ. ખીજ ઘણી જાતની છે.

સ—તેઓનાં નામ દેઓ ?

જ—કોખીચ, હુલકર, સલગમ, ફરેંચખીન,
વેંગણાં, કોહરાં, તુરીઆં, કારેલાં, તથા કંટોલાં અને
જાત જાતની બાજી વગેરે. એ શીવાય જુદા જુદા
દેશોમાં ખીજખી પુશકલ જાતની તરકારી પેદા કીધેલી છે.

સી—અનાજ, મેવો અને તરકારી એ સરવે કાંઠા પાકેછે ?

જી—ખેતરોમાં તથા ઝાડ ઉપર.

સી—જો દાદાર અહુરમજદે આપણને ખાવાના અનાજ, મેવો અને તરકારીનાં ઝાડો પેદા નહીં કરે તો શું થાય ?

જી—આપણને કાંઈખી ખાવાનું નહીં મળે અને આપણે ભુખે મરી જઈએ.

પાઠ રૂનો.

દાદાર અહુરમજદે વીરો

ભાગ રૂનો.

સી—દાદાર અહુરમજદે આપણે માટે ખીજી શું શું પેદા કીધુંછે ?

જી—રૂ, ઉન, તથા રેશમ.

સી—રૂ, ઉન તથા રેશમ એ સરવે શાને માટે પેદા કીધુંછે ?

જી—કપડાં બનાવવા અને આપણાં ખીજાં સુખો ને માટે.

સી—રૂનાં શું શું કપડાં બનેછે ?

જી—મલમલ, લાંગ કલાઠ, દોરીઆ, ગાજ, સીટીંગ, છીંત, તથા પગમાં પેહરવાનાં મોજાં અને ખીજાં.

સી—આપણે જે કપડાં પેહરીએ છઈએ તે શાનાં શાનાં બનેછે ?

જી—મલમલ, દારીઆ તથા ગાજના સદરા બનાવીએ છઈએ ; લાંઝ કલાઠની દગલીઓ અને લેંગા બનેછે ; છીંતનાં બદીઆનો ; અને ઘોલીઆપર પાંથરવાની ચાદરો તથા બચાંને સુવારવાની જોરી અને માથાં બાનાં એ સરવે રૂમાંથી વણેલાં કપડાનું બનેછે.

સી—રૂથી આપણને બીજા શું શું ફાયદા થાયછે ?

જી—તલાઈ અને તકીઆ બનેછે, કે જેથી આખો દીવસ થાકેલાં શરીરને રાતે આશાએશ મળે અને રૂના દારો આપણાં કપડાં શીવવાનાં કાંમમાં આવેછે. એ શીવાય જાંમા, પીછોડી અને પદાંત બનેછે.

સી—દાદાર અહુરમજદે ઉન શામાં પેદા કીધુંછે ?

જી—ગેટાં તથા મેઢાંના બાલમાં.

સી—ઉનમાંથી શું શું બનેછે ?

જી—દગલા, પાટલુન અને બદીઆનને માટે બનાટ, ફલાલીન તથા આલપાકા અને ગરમ મોજાં, તથા બંદુશો અને ઘાબલીઓ વગેરે.

સી—દાદાર અહુરમજદે રેશમ શામાં પેદા કીધુંછે ?

જી—એક જાતના કીડાના પેટમાં કે જેને રેશમના કીડા કહેછે.

સી—દાદાર અહુરમજદે રેશમના કીડા કીડાં દશમાં પેદા કીધાછે ?

જી—ઘણું કરીને ચીનમાં તથા યુરોપખંડના કોઈ કોઈ ભાગોમાં.

સ—દાદાર અહુરમજદે રેશમ શામાટે પેદા કીધુછે ?

જ—આપણાં શોભઈતાં અને સુંદર કપડાં બનાવવા માટે.

સ—રેશમનાં શું શું કપડાં બનેછે ?

જ—કીનખાબ, અલેચા, પાજ, તનછોઈ, ઘાત, સાટીન અને એ વગેરે.

સ—તેમાંથી શું શું કપડાં બનેછે ?

જ—અલેચા તથા કીનખાબની ટોપીઓ, પાજ અને અલેચાની માટીડાની ઇજરો, તથા ઘાત, પાજ અને સાટીનની બઘરાંની ઇજરો તથા સાડીઓ અને છોકરાંઓનાં જલસાં વગેરે.

સ—તનછોઈનું શું શું બનેછે ?

જ—પોલકા, પેટીઓ અને ટોપી.

સ—જો આપણે માટે દાદાર અહુરમજદે રૂ, ઉન અને રેશમ પેદા નહીં કરતે, તો શું થતે ?

જ—આપણને જે સારાં સારાં કપડાં પેહરવાનાં મલેછે તે નહીં મળતે અને આશાએશને માટે ગોદરાં, તકીઆ, ચાદર વગેરે કંઈજ નહી હોતે અને આપણને તાહાહ તથા તડકાંથી ઘણું દુઃખ ખમવું પડતે.

પાઠ ૪થો.

ઢાદાર અહુરમજ્દ વીશે.

ભાગ ૪થો.

૨૧—ઢાદાર અહુરમજ્દે આપણે માટે ખીન્નું શું શું પેદા કીધુંછે ?

જ—ગાય, ઢેર, ઘોડા, બકરાં, ગેટાં અને ઉંઠ વગેરે.

૨૨—ગાય, ઢેર, ઘોડા, ઉંઠ અને બકરાંને આપણાં ધરમને લગતાં પુસતકોમાં શું કેહુછે ?

જ—ગોશપંદા.

૨૩—ગોસપંદાથી આપણને શું શું ફાયદા થાયછે ?

જ—ગાય ઢેરનાં દુધમાંથી દહી, માખન, મલાહી, અને ઘીઈ બનેછે તે આપણે દરરોજ ખાઈએ છીએ તથા દુધ ચાહેમાં નાંખીએ છઈએ અને કશટર તથા ખીજ ચીન્ને તથા લેહઝટદાર પકવાનો બનાવવામાં લઈએ છઈએ.

૨૪—ઢાદાર અહુરમજ્દે ઘોડા અને ઉંઠો શામાટે પેદા કીધાંછે ?

જ—જંગલો તથા ઉજડ જગાઓમાં મુસાફરી કરવાને અને બોન્ને ઉંચકવાને માટે ઉંઠ, તથા શેહરમાં ફરવું હોય ત્યારે બગી, ફાઈટન, શીગરાંમ અને બરૂ-મમાં નેડવા તથા સવારી કરવાને માટે તથા લડાયક સીપાઈઓને માટે ઘોડા પેદા કીધાંછે.

સ—ગાય તથા બકરાંથી આપણને બીજા શું ફાયદા થાયછે?

જ—આપણાં શરીરની પવીતરાઈ રાખવાને માટે નીરંગ મલેછે.

સ—શું નીરંગ ચોપડેઆથી આપણાં શરીરની પવીતરાઈ જલવાયછે?

જ—હાથ.

સ—તેહની સામેતી શું?

જ—આપણા ધરમમાં નીરંગના ફાયદા વીશે ઘણું લખેલુંછે.

સ—નીરંગ વીશે આપણા ધરમનાં કીહાં ખુસતકમાં લખેલુંછે?

જ—“વંદીદાદ” નામનાં “નુસક”માં.

સ—“નુસક” એટલે શું?

જ—આકાશી કેતાબ અથવા ચોપડી.

સ—વંદીદાદને અવસતામાં શું કહેછે?

જ—“વી-દેવ-દાત” તથા પેહલવીમાં “વીદ-દેવ-દાદ” અને પાજંદમાં વંદીદાદ.

સ—“વી-દેવ-દાત” એટલે શું?

જ—દેવો અથવા બદીથી દુર રેહવાનો કાયદો.

સ—દેવો અથવા બદીથી દુર રેહવું એટલે શું?

જ—નેકીથી ચાલવું, નેમકે આપણાં માએ, બાપ, મેહતાબ, માસતર તથા બીજાં બુજ્જરગોની તાબેદારી કરવી, તેઓના હુકમ પરમાણે ચાલવું, તેઓને દુખ નહીં દેવું, હંમેશાં સાચું બોલવું, કોઈ સાથે કશો

કરવો નહીં, કોઈને કંઈ દુખ દેવું નહીં, કોઈના માલ અને પદ્મસાપર નજર બગાડવી નહીં, આતશની જાલવાણી કરવી, તે ઉપર સુકાં લાકડાં અને સુખડ-લોખાંન બાલવું, તેપર પાણી રેડવું નહીં, પાણી તથા ખોરાકને બગાડવું નહીં, તેને અજીઠ વટાલ કરીને બગાડો કરવો નહીં, હંમેશાં જંદ અવસતાના કલામે ભાણુવા, વીદીઆ અને હુંનરો શીખવા પાછલ પકું ઘેઆન આપીને શીખવું, હરવખતે ઉદીચોગ અને મેહનત કરવી, કોઈબી કામમાં આલસાઈ કરવી નહીં, હંમેશાં નાહી ઘોઈને આપણાં શરીરને ચોખું રાખવું તથા ગલીચી દુર કરવી, આપણાં પેહરવાનાં કપડાં તથા આપણા ઘરમાંનો શામન તથા બીજી સરવે ચીજોને સાફ રાખવી, જમતી વખતે, વારા પીસાબની વખતે તથા હરેક ઘેહમાં હાથ મોહકું ઘોઈ કુસતી કરીને પાક ખોદાતાલાને મનમાં યાદ કરતાં રેહવું, દીનદાર અને પવીતર માણસોને માન આપવું, વીદ વાન લોકો સાથે દાસતી રાખવી, અને ગુમરાહ તથા લોભી માણસોને ધીકારીને તેઓથી સદા દુર રેહવું, વગેરે, વગેરે.

૨૧—દાદાર અહુરમજદે આપણને ખાવા માટે બીજીબી કાંઈ પેદા કીધુછે ?

જ—હાથ.

૨૧—તેનું નામ દેઓ ?

જ—માછલીઓ.

૨૧—આપણે માછલીઓને શું કરીએ છીએ ?

જ—તડીને તથા શાહાસ અને પાતીઓ કરીને ખાઈએ છઈએ.

સ—તેહમાંથી થોડીક માછલીઓનાં નાંમ દેઓ?

જ—રાંમશ, ભીંગ, ગોત્ર, છમીણા, હલવા, બોઈ, માડલીઆં, બુમત્રા, કોત્રમી તથા લેવટા વગેરે.

સ—એ સઘત્રું કાંહથી આવેછે?

જ—દરીઆમાંથી માછી લોકો જાત્ર નાખીને પકડી લાવેછે અને બજારમાં લાવીને વેચેછે. અને બીજાં ગાંમો જાંહાં દરીઆ નહીં હોય તાંહ દાદાર અહુરમજદ નદીઓ તથા તસાવ પેદા કીધાંછે તેહમાંથી માછલીઓ મલેછે.

પાઠ પાંચમો.

દાદાર અહુરમજદ વીરો.

લાગ ચ મો.

સ—દાદાર અહુરમજદ આપણાં સુખને માટે બી-જું શું શું પેદા કીધું છે?

જ—સાગ, સીસમ તથા કીમતી લાકડાંનાં ઝાડો.

સ—આપણા ધરમમાં ઝાડોને શું કહેછે?

જ—ઝોરવર.

સ—ઝોરવરને આપણે શું કરીએ છઈએ?

જ—તેહનાં લાકડાં કાપીને તેના ડાંમલા બનાવીને તથા પાટીઆં વેહરી કાહડીને આપણને રેહવાના સુંદર

ઘેરો, હવેલીઓ તથા બંગલા વગેરે બાંધવામાં કામે લગાડીએ છઈએ.

સ—આરવરોથી આપણને બીજા શું શું ફાયદા થાયછે ?

જ—તેહનાં લાકડાંમાંથી ઘરસાંજુગારનો સુંદર સાં- માન બને છે, જેમકે ખુરશીઓ, કબજો, ટેબલ, કોચ, ઘોડીઓ, કપડાં ચોલવવાની ખુંટીઓ, રાગની પેટી- ઓ, પીયાનોફોરટ, ફીડલ વગેરે રાગ રંગની ગમત મેલવવાની ચીજો તથા પેતી અને પેટારા વગેરે. બાકી ઘણી જાતનાં આરવરોનાં લાકડાં રાંધવાને સારૂ બાકીએ છઈએ.

સ—સાગ અને સીસમનાં ઝાડો કાંહાં ઉગેછે ?

જ—જંગલોમાં.

સ—દાદાર અહુરમજદે આપણે માટે બીજું શું પેદા કરીધુંછે ?

જ—કુંગરો, પહાડો, અને જાત જાતની ધાતુની ખાણો.

સ—આપણા ઘરમમાં પાહડોને શું કેહછે ?

જ—“ ગધરીય.”

સ—તેઓથી આપણને શું મળેછે ?

જ—કુંગરો તથા પાહડોમાંથી પથરો ઓડીને ઘેરો તથા બંગલા બાંધવાના કામમાં વાપરીએ છઈએ.

સ—એ શીવાય બીજા શું ફાયદાછે ?

જ—કેટલાએક પાહડોમાંથી મીઠાં પાણીની નદીઓ વહેછે.

૨૧—આપણા ધરમમાં ધાતુઓને શું કેહછે ?

૧૪—અધ્યોક્ષસત.

૨૧—થોડીએક અધ્યોક્ષસતનાં નાંમ દેઓ ?

૧૪—શોનું, રૂપું, લોહું, તરાંબું, પીત્તલ, કસાઈ,
જસત, વગેરે.

૨૧—અધ્યોક્ષસતથી આપણને શું શું ફાયદા થાયછે ?

૧૪—શોનાંમાંથી શોની લોકો આપણે માટે વી-
તીઓ ઘડેછે અને બચાંઓની હારડી, બધરાંઓની
ખાંગરી, સાંકલી તથા કાનમાં પેહરવાનાં એરીંગો વગેરે
ઘરેણાં બનેછે તથા શોનાંના ચણની શીકા બનેછે.

૨૧—થોડાક શીકાઓનાં નાંમ દેઓ ?

૧૪—પાઝિંડ, ગીની અને કરાઉન.

૨૧—રૂપાંનું શું બનેછે ?

૧૪—જત જતનાં શોભાયમાન વાસણો, રૂપીઆ,
અડધા રૂપીઆ તથા ચવલી-પાવલીઓ વગેરે.

૨૧—તાંબા પીત્તલથી આપણને શું શું ફાયદા થા-
ય છે ?

૧૪—તેમાંથી કંસારા લોકો આપણે માટે રાંધવાનાં
વાસણો, અને હાંદા તથા કલશીઆ વગેરે બનાવે છે
અને તાંબાનાં દોહોડીઆં, ઢબુઓ તથા અરંધ્રીઓ
બને છે.

૨૧—રૂપીઆ, અડધા, દોહડીઆં સહ કાંહાં બને
છે ?

૧૪—ટંકશાલમાં.

સ—ટંકશાલ કાંહાં છે ?

જ—એક મુંબઈનાં કોટમાં અને બીજી કલકતામાં.

સ—ટંકશાલ એટલે શું ?

જ—સીકા બનાવાનું સરકારી કારખાણું.

સ—લોઢાંથી આપણને શું શું ફાયદા થાય છે ?

જ—એક તો આપણાં ઘરમાં દરરોજ વાપરવાને વાસતે છરીઓ તથા કપડાં વેતરવાની કાતરો અને છે અને બીજું તો કોહડાલી, પાવરા વગેરે ખેતીવાડીનાં હથીઆરો અનેછે તે વડે ખેડુત લોકો જમીન ખેડીને આપણે માટે તરેહવાર અનાજ, ફળ, ફલાદી વગેરે પાકવેછે. અને તરીજીતો વાંસલા, છીની, હથોડા, વીંધણાં, કરવનો વગેરે ઘેર બાંધવાનાં હથીઆરો અનેછે.

સ—લોહું બીજાં શું શું કામમાં ઉપયોગી છે ?

જ—આપણે જે રેલવેની ગાડીઓમાં હમેશાં જ-ઉપથી મુસાફરી કરીએ છઈએ તેહનાં પાટા, ધનજીનો વગેરે પુશકળ સાંમાન અનેછે. તથા લડાઈનાં વહાંણો બંધાય છે.

સ—બીજાં શું કામમાં આવે છે ?

જ—તલવાર, ભાલા, ખરછી અને બંદુકો તથા તોપ તથા તેના ગોળા વગેરે લડાઈનાં સઘલાં હથીઆરો લોઢાંનાં અનેછે.

સ—તારે આપણાં સુખને માટે દાદાર અહુરમજદે આ સઘલું પેદા કીધું છે તેના બદલામાં તે સાહેબનો ઉપકાર આપણુ માણસોએ કેહવી રીતે વાલવો ન્હઈએ ?

જ—દરરોજ સહવારનાં પોહુરમાં ઘોડીઆપરથી

ઉઠતાંના વારમાં અને જમતી વખતે તથા રાતે સુતી વખતે તે કીરતારની દરઘાડમાં આપણું સર ખાકમાં નાખીને તથા પાક અવસતાના કલાંમે ભણીને તેહનો ઉપકાર વાલવો જોઈએછે અને પછી આપણી ગુજરાતી ભાષામાં ભારી અરજ ગુજારી કરીને આપણી ઉપર હેવીજ રીતનો મેહરખાંની અને ખખશોશ આપણાં મોહતની છેલ્લી ઘડી સુધી કાયમ રાખવાને માંગી લેવું જોઈએછે.

૨—દરરોજ ઘોલીઆપરથી ઉઠતાંના વારમાં આપણને શું અવસતા યાદ કરવા જોઈએ છે?

જ—“અહુરમજદ ખોદાયે” તથા “જસમે અવંધે મજદ” નામની ખંદગીઓ ભણીને કુસતી કરવી અને પછી નીરંગ લઈને તરાણ વખત “શેકસતે શેહતાંન” નામની નીરંગ ભણીને પછી સરોશ ખાજ ભણવી.

પાઠ ૬ ઠો.

દાદાર અહુરમજદ વીશે.

ભાગ ૬ ઠો.

૨—આપણે દરરોજ જમતી વખતે દાદાર અહુર મજદનો ઉપકાર શું શું અવસતા ભણીને વાલવો જોઈએછે?

જ—ખનામે ઈઅજદ અખશાયનદેહ
અખશાયશગર મેહુરખાંન અહુરેમ મજ-
દાંમયે ગાંમયા, અશેમયા દાદ, અપસયા
દાદ, ઓરુઅરાહિસયા વંધોહીશ, રુયાઓ-
રયા દાદ, યુમીમયા, વીસપાયા વોહુ.
અશેમ વોહુ (૩).

સ—એ પરમાણે ખાજ ધરવાની અસલ મતલબ
શું છે તે તમે સહમજેઆ ?

જ—હાહ.

સ—તે કેમ ?

જ—એ વીશે ઉપરના પાઠોમાં શીખયાથી.

સ—જમવાની ખાજનો અરથ શું ?

જ—“ ખોદાતાલા જે અખશનાર, અખશાવનાર
અને મેહુરખાંન છે તેહનાં નામથી. આ જગો પર
અહુરમજદને આરાધુંછું કે જેણે ગોશપંદો અને અ-
શોઈ એટલે પાકી પવીતરાઈ પેદા કીધી છે. પાણી
અને ઝાડો પેદા કીધાંછે. ભલી રોશની તથા જમીન-
ની સઘલી નેઆંમતો (આપણે સારૂ) પેદા કીધી છે.

સ—પછી જમી રહીને આપણે શું શું અવસતા
ભાગવા જોઈએ ?

જ—અશેમ વોહુ (૪). ઈઅથા અહુ વેરીઓ (૨).
અશેમ વોહુ (૧). અહમાએ રસચ—હજંઘરેમ—જસ-
મે—કેરફે મોજદ. એટલું ભણીને દાદાર અહુરમજદ-
નો ઉપકાર વાલવો જોઈએ છે.

સ—અગરજો એ પરમાણુ આપણે નહીં ચાલીએ
તો શું શું નુકશાન પોહ્યે ?

જ—આપણે અહુરમઝદ જોદાના ગુનેહગાર થઈ-
એ અને તે સાહેબની તરફ બેવફા ગણાઈએ એટલુંજ
નહીં પણ ગુજરવા પછી આપણાં રવાનને પેલી જે-
હાંનમાં મોટી શરમીદગી પોહ્યે અને ફરેશતાઓ લે-
આંત નાંખે.

પાઠ ૭ મો.

અમશાસપંદનો અરથ.

સ—આપણા જંદ અવસતામાં સઉથી મોટા ફરે-
શતાઓનું નામ શું છે ?

જ—“અમેષે-સપેંત.”

સ—“અમેષે-સપેંત” ને આપણે કીહાં નામથી
જાણખીએ છીએ ?

જ—અમશાસપંદ.

સ—“અમેષે-સપેંત” નો અરથ શું ?

જ—“અમેષે” એટલે અમરગ અથવા કદી મરે
નહીં તેહવું, અને “સપેંત” એટલે બુન્નેરગ અથવા
વરધી કરનાર.

સ—તારે અમશાસપંદનો એકંદર અરથ શું થયો ?

જ—અમરગ વરધી કરનાર.

પાઠ ૮ મો.
અમશાસપંદો વીશે.

ભાગ ૧ લો.

સ—અમશાસપંદો તે કોણ છે?

જ—પાક ખોદાતાલાની માહા બળવાન શક્તીઓ.

સ—સાતે* અમશાસપંદોનાં નામ દેઓ?

જ—૧. અહુરમજદ. ૨. બેહમન. ૩. અરદી-
બેહસત. ૪. શેહરેવર. ૫. સપંદારમદ. ૬. ખોર
દાદ. અને ૭. અમરદાદ.

પાઠ ૯ મો.
અમશાસપંદો વીશે.

ભાગ ૨ નો

સ—અહુરમજદ શાની ઉપર *મવકલ છે?

જ—કુટલે સરુશટી તથા માણસોની પેદાએશ ઉપર.

જ—બેહમન અમશાસપંદોને અવસતામાં શું કહે
છે?

જ—“ વોહુ-મનો ” અથવા “ વંધુ-મનંઘહે.”

* સરોથ અને ફરવરદીન યસતમાં સાત અમશા-
સપંદોનું વરણન કીવેલું છે.

* મવકલ એટલે વડો અથવા સરદાર.

સ—“વોહુ-મનો” એટલે શું?

જ—નેક અકલ અથવા ભલું મન.

સ—બહુમન અમશાસપંદ શાની ઉપર મવકલછે?

જ—આપણને સારી અકલ તથા વીદ્યા આપવા ઉપર તથા ગોશપંદ ઉપર.

સ—અરદીએહેસત અમશાસપંદને અવસતામાં શું કેહ છે?

જ—“અષ-વહીસત.”

સ—“અષ-વહીસત” એટલે શું?

જ—“અતી ઉત્તમ સચાઈ,” “બુલંદ સવાબ” અને સંપુરાણ પવીતરાઈનો માલેક.

સ—અરદીએહેસત અમશાસપંદ શાની ઉપર મવ-કલ છે?

જ—એહેશતની ઉપર તથા આતશ ઉપર અને રોશની તથા ગરમી ઉપર, અને માણસ જતનાં ભક્ષાં તથા બુરાં કામ-કરતુકો ઉપર.

સ—શેહરેવર અમશાસપંદને અવસતામાં શું કેહ છે?

જ—“ખશત્ર-વેરીઅ.”

સ—“ખશત્ર-વેરીઅ” નો અરથ શું?

જ—પાદશાહી તથા હકુમતની ખાહેશનો.

સ—શેહરેવર અમશાસપંદ શાની ઉપર મવકલછે?

જ—દયાલુ તથા અદલ પાદશાહો ઉપર તથા પર-હેજગાર માણસોની સંભાલ ઉપર અને પાહુડો તથા ધાતુની ખાણો ઉપર.

પાઠ ૧૦ મો.

અમશાસપંદો વીશે.

ભાગ ૩ નો.

સ—સપંદારમદ અમશાસપંદને અવસતામાં શું કેહ છે ?

જ—“ સપેંત-આરમઘતી.”

સ—સપેંત-આરમઘતી ” એટલે શું ?

જ—પાક તામેદારી, નેક ઈમાનદારી, પરહેજગારી તથા દાનાઈ.

સ—દાનાઈ એટલે શું ?

જ—સઉથી સરસ કામો કરવાની શક્તી, સહુમજ અને ચતુરાઈ.

સ—સપંદારમદ અમશાસપંદ શાની ઉપર મવકલ છે ?

જ—પરહેજગારી ઉપર તથા પૃથ્વીની જમીન ઉપર અને ખેતીવાડીનાં કામોને પુશટી આપવા ઉપર.

સ—ખોરદાદ અમશાસપંદને અવસતામાં શું કેહ છે ?

જ—“ હુરવતાત.”

સ—હુરવતાતનો અરથ શું ?

જ—ભરપુરી અને આબાદાંની ચલાવનાર.

સ—ખોરદાદ અમશાસપંદ શાની ઉપર મવકલ છે ?

જ—પાંણી ઉપર, તથા મીનીટ, કલાકો, દહાડા, મહીના અને વરસો તથા અગાણીત જમાના ઉપર.

સ—અમરદાદ અમશાસપંદને અવસતામાં શું કેહછે?

જ—“ અમેરેતાત.”

સ—અમેરેતાતનો અરથ શું?

જ—તનદરૂશતી અને અમરગી.

સ—અમરદાદ અમશાસપંદ શાની ઉપર મવકલછે?

જ—અનાજ, મેવો, ફલ, લાજપાલો, તરકારી અને ઘાંસ ચારા વગેરે સઘલી નેઆંમતોનાં ઝાડો ઉપર અને પરાંણીઓને સુખ શાંતીમાં રાખવા ઉપર.

પાઠ ૧૧મો ઈઅનદા વીશે.

ભાગ ૧લો.

સ—અમશાસપંદોથી ઉતરતા ફરેશતાઓનું નામ શુંછે?

જ—ઈઅનજત અથવા ઈઅનદ.

સ—ઈઅનદનો અરથ શું?

જ—સતુતી અને વખાંણ તથા નેઆએશ કરવાને લાએકનો.

સ—ઈઅનદો કેટલાછે?

જ—૨૩.

સ—તેઓનાં નામ દેઓ

જ—દેવઆદર. આદર. આવાં. ખોરશેદ. મોહાર. તીર. ગોશ. દેવમેહર. મેહર. સરોશ. રશનું. ફરવરદીન બેહરાંમ. રાંમ. ગોઆદ. દેવદીન. દીન. અરશેસવંગ. આસતાદ. આસમાન. જમીઆદ. મારેસપંદ. અનેરાં.

સ—તારે ૭ અમશાસપંદો અને ૨૩ ઇઅનદો મળીને કેટલા થયા ?

જ—નુમલે ૩૦ થયા.

સ—એ ૩૦ ફરેશતાઓને આપણે કેહવી રીતે ઓલખીએ છઈએ ?

જ—રોજનાં નામથી.

સ—રોજ એટલે શું ?

જ—એક મહીનાના ૩૦ દહાડાએ અને દરેક દહાડા ઉપર દરેક ફરેશતો ઉપરીએ તેથી તેને આપણે રોજનાં નામથી ઓલખીએ છઈએ, જેમકે હોરમજદ રોજ, બેહરાંમ રોજ વગેરે.

સ—એ ૩૦ શીવાય ખીજ કીહા કીહા ફરેશતાએ ?

જ—૧ હોમ યજદ. ૨ વનંત ઇજદ. ૩ દહુંમ ઇજદ. ૪ નેરીઓસંગ ઇજદ. ૫ બેરજો ઇજદ અને ૬ પારંદી ઇજદ

સ—બેરજો ઇજદ શાની ઉપર મવકલછે ?

જ—બધરીઓને નુર અને ખુબસુરતી આપવા ઉપર.

સ—એ શીવાય અવસતામાં ખીજખી ફરેશતાઓ વીશે લખેલુંછે ?

જ—હાથ. બીજબી ઘાણ ફરેશતાછે.

સ—તેમાંના થોડાકનાં નાંમ દેઓ ?

જ—સાવંઘ તથા વીસ અને એ વગેરે બીજા પુરાકલછે.

પાઠ ૧૨મો.

ઈઅમદા વીશે.

ભાગ ૨જો.

સ—આપણને ફરેશતાઓની આરાધાણા અને વખાણ કરવાનો હોકમછે તેનું કારણ શું ?

જ—કારણકે તે ફરેશતાઓ આપણને હર વખતે મદદ કરેછે, આપણી સંભાલ લેછે, આપણું દુઃખ દૂર કરેછે અને આપણાં સુખ તથા સગવડને માટે તેઓ રાત દહાડો પોતાનું ઠેડવેલું કાંમ કરેઆ જાયછે.

સ—એ વીશે અવસતામાં કાંઈ સામેતી છે ?

જ—હાથ, હોરમજદ યસતમાં ફરમાવીઉં છે કે હોરમજદની ખંદગી કીધાથી તે સાહેબ દરરોજ રાત અને દીવસે આપણી હરેક રીતે મદદ કરેછે.

સ—અરદીખેહસત અમશાસપંદ આપણને શું કાએદા કરેછે ?

જ—તે આપણી મુશકેલી અને દુખ-દરદાને ટાલેછે.

સ—આવાં યજદની શું મદદ છે ?

જ—તે છોકરૂં જાણતી વખતે કસતાતી બાજીને આસાંનીથી જાણવાનું પાર પાડે છે, અને જે મોરાદ આપણાં મનમાં ચાહીએ ન જો તે નેક હોએ તો આપણને બખશેછે.

સ—તેહની સામેતી શું ?

જ—એ વીશે ઇન્જનેના ૬૩મા હામાં લખેલું છે.

સ—સરોશ ઇન્જ આપણે માટે શું કરેછે ?

જ—તે દરરોજ દેવોના હુમલામાંથી આપણો બચાવ કરેછે અને રાતના આપણે હુંગાઇએ છઇએ તારે તે આપણી પાસખાંની કરેછે, કે જેહને લીધે દુનીઆં પેદા થઇછે તાહારથી કોઇ વખતેખી તે પોતે હુંગાચો નથી.

સ—તેહની સામેતી શું ?

જ—તે વીશે ઇન્જનેમાં તથા હાદોખત નુશકમાં લખેલું છે.

સ—ખેહરાંમ ઇન્જને વીશે તમે કાંઇ જાણોછો ?

જ—હાજી, ખેહરાંમ ઇન્જને પાહડો ઉપર તથા ખીયાખાંન જંગલો અને ભર દરીઆમાં મુસાફરી કરનારા લોકોની સંભાલ રાખેછે અને તેઓના આડે રસને જવાથી બંચાવ કરેછે.

સ—ખેહરાંમ યજદે જરથોસતને શું શું મદદો કીધી હતી ?

જ—જરથોસતને જુઝમગાર લોકોના હાથથી મરી જતો ઘણીવાર તેણે બચાવેઓ હતો.

સ—ખીજી શું શું મદદ કીધી હતી ?

જ—તેહને કેટલીએક માંગેલો મુરાદો બખ્ષી હતી.

સ—એ વીશે અવસતામાં કાંઇ સામેતી છે ?

જ—હાજી, ખેહરાંમ યસતના ૧૧, ૧૨ તથા ૧૩માં કરદામાં.

સ—ફરેસતાઓ હંમેશાં વધારે કોણની મદદ પાહચેછે ?

જ—નેક અને પરહેઝગાર માણસોની.

૫૧૪ ૧૩મો.
મજ્જ્યસની દીન વીરો.

ભાગ ૧લો.

સ—આપણે જરથોસતી કેહવાઈએય તેનું કારણ શું ?

જ—કારણકે આપણે જરથોસતના હોકમેને માંનીએ છીએ.

સ—જરથોસતના હોકમે શામાં છે ?

જ—જરથોસતી દીનમાં.

સ—આપણી જરથોસતી દીનનું અસલ નામ શું ?

જ—‘દએને-મજ્જ્યસની.’

સ—‘દએને-મજ્જ્યસની’નો અરથ શું ?

જ—એક ખોદાને માંનવાનો ધરમ.

સ—મજ્જ્યસની દીન એ શું છે ?

જ—પાક ખોદાતાલાએ સરૂશટીને પેદા કીધી તેહની અગાઉ, તેહને ચલાવવાને તે સાહેબે ખાંધેલો કાએદો.

સ—ખોદાતાલાના ખાંધેલા કાયદાને અવસતામાં ખીજાં કીહા નામથી ઓલખેછે ?

જ—‘અહુનવર’ અથવા ઇઅથા અહુ વેરીઓ.

સ—ઇઅથા અહુ વેરીઓનો અરથ શું ?

જ—એખલા એક નીર આકાર અને અપાર શક્તીવાંન સાહેબની ખાહેશ અથવા મરજી મુજબનું જ્ઞાન.

સ—હને ગુજરાતીમાં શું કેહછે ?

જ—ઈશ્વર-ઈછા જ્ઞાન.

સ—ઈશ્વર-ઈછા જ્ઞાનનું અવસતામાં ખીન્નું નામ શું છે ?

જ—‘ અહુર દકઝેશ.’

સ—આપણું ધરમ પુસતકો કહી ભાશામાં લખાએલાં છે ?

જ—માંયર-વાંણીમાં.

સ—માંયર-વાંણી એટલે શું ?

જ—“ ઈશ્વર-ઈછા જ્ઞાન શમદ.”

સ—દાદાર અહુરમઝદે માંયર-વાંણી સઉથી પેહલાં કોણને શીખવી હતી ?

જ—મીનાઈ જેહાંનના અમશાસપંદો તથા યજ્ઞદોને.

સ—મીનાઈ જેહાંન શાને કેહછે ?

જ—આકાશી દુનીઆં કે જેહાં ફરેશતાવો તથા ગુજરેલાં નેક માણસોનું રેહઠાંણુ છે તેહને અને તે ગેમી તથા અપાર સુખએન ભરેલી છે.

પાઠ ૧૪મો.

મજ્દયસની દીન વીશે.

ભાગ દજો.

સ—આ દુનીઆમાં સઉથી પેહલાં માંત્ર-વાંણી કોણ શીખોડી હતું ?

જ—ગધએામરદ.

સ—ગઈઓમરદ કોણુ હતો ?

જ—ધરાંન દશનો ૧લો પાદશાહ કે જેહને ફની.
આંના બીજા લોકો ખાવા આદમને નામેબી આપખે.

સ—ગઈઓમરદને અવસતામાં શું કેહછે ?

જ—‘ ગઈએ મરદન.’

સ—તારે શું સઉથી પેહલાં મજદયસ્ની દીનથી
ગઈઓમરદ વાકેફ થયો હતો ?

જ—હાજી. એ વીશે અવસતામાં ખોલ્લી ગુવાહી
આવેલીછે.

સ—ગઈઓમરદના વખત પછી મજદયસ્ની ધરમ
કોણુ શીખેડોં હતું ?

જ—હોસંગ, તેહમુરસ્પ, જમશેદ, ફરેહુન અને
મીનાચેહર.

સ—તેહની પછી કીહા કીહા પાદશાહોએ ધરમ
કબુલ કીધો હતો ?

જ—કએ શીઆવખ્શ, કએ કાઉશ, કએ ખુશરૂ,
કએ લોહરાસ્પ તથા કએ ગુશતાસ્પ વગેરે.

સ—‘ કએ’ના અરથ શું ?

જ—કેઆંની.

સ—એ સઘળાઓએ શું શું કાંમો કીધાં હતાં ?

જ—તેઓ પાદશાહીખી કરતા હતા અને વસી
ફનીઆંના લોકોને દીનની રેહનું માઈ કરીને નેકી તથા
નીતીના પવીતર કાયદાઓ સહમજબીને સારે રસ્તે
આલાવતા હતા. એટલુંજ નહીં પણ બદકાર અને
ગુનેહગાર લોકોને સખત સજાએ પોહચાડતા હતા.

સ—તે સઘળા પાદશાહોને દીન કોણુ શીખવી
હતી ?

જ—ઈઅજદો તથા અમશાસપદોએ.

સ—તેહની સાબેતી શું?

જ—એ વીશે અવસતામાં ખોટલા ઇસારાછે.

સ—કએ ખુશરૂને અવસતામાં શું કેહછે?

જ—‘કવ-હુસરવે.’

સ—ગોશતાસપનું અવસતામાં શું નાંમ આવેલુંછે.

જ—‘કએ-વીસતાસપ.’

પાઠ ૧૫મો.

જરથોસત પેગમબર વીશે.

લાગ ૧લો.

સ—જરથોસત કોણ હતો?

જ—આખી દુનીઆમાં એક સઉથી મોટો પેગમબર હતો.

સ—પેગમબર એટલે શું?

જ—પેગમબર એટલે ખોદાતાણાના હોકમો અને કાયદા સહમજવનાર.

સ—જરથોસતે આપણને ખોદાઈ કાયદા સહમજવેઆછે કે?

જ—હા બેશક.

સ—ઉપરના પાઠમાં તમો શીખી ગયા કે ખોદાઈ કાયદાતો જરથોસતની અગાઉથી ઘણા પેગમબરોએ લોકોને શીખવેઆ હતા તારે જરથોસતને સઉથી મોટો પેગમબર ગણવાનું કારણ શું?

જા—જરથોસતની અગાઉના પેગમખરોતો રાજપાટ વગેરે દુનીઆંદારીનો કરોબારખી ચલાવતા હતા અને ફરેસતાઓની ખસારતથીજ ધરમનું જ્ઞાન મેળવતા હતા તેથી તેઓએ જરથોસતની પેઠે તમામ આઘાહી મેળવી ન હતી પણ આપણા સપેંતમાંન જરથોસતે તો ખુદ દાદાર અહુરમજ્દની દરઘાહમાં પોંહચીને સવાલ જવાબો કીધા હતા તેથી તેણે તમામ આઘાહી મેળવીને એલમોના ભેદને ઉંડાણથી પીછાનેઆ અને સંપુરણ અક્લ શીખેઆ કે જેહનાં ખળથી તેણે પોતાના વખતમાં તમામ માહભારત વીદવાંનોની ઉપર પુરતી ફત્તેહ મેળવીને તેઓની મારફતે આખી દુનીઆમાંથી પ્યુત પરસ્તી તથા જુલમાતને અને દેવ દહડાંની માંણતાના ખોટા વેહમોને જડ મુલથી ઉખેડીને તારાજ કરી નાખેઆ હતાં તથા દશે દશ કેળવાણી અને વીધ્યાન્હુનરોનો મોટો ફલાવો કરાવેઆ તેથી તેહને સઉથી મોટા પેગમખરનો દરજ્જો મળેઆછે.

રા—હેની સાબેતી શું ?

જા—એ વીશે અવસતામાં તથા દસાતીર અને ખીજ કેટલાએક મુસલમાન અને ખરીસટી વીદવાનોની કેતાબોમાં લખેલુંછે.

રા—આપણા પેગમખર સાહેબે આપણને શું શું કાયદાઓ સહમજ્જવેઆ છે ?

જા—કે આપણે હમેશાં દાદાર અહુરમજ્દની ખંદગી કરવી અને આપણી જીંદગીનો સઘમો વીશવાસ તેહનીજ ઉપર રાખવો અને આતશ ઉપર સુકાંલાકડાં તથા ખુશખોઈ શીવાય ખીજું કાંઈખી ખાલવું નહીં અને હમેશાં આપણાં મનને સારા વીચારોમાં રોકેલું

રાખવું તથા તંનને સારી પેઠે સાંકસુક અને મેળવ્યુત રાખવું અને પુત પરસતીના મોઢો ધીકાર કરવો.

સ—પુત પરસતી એટલે શું ?

જ—દેવ દહડાંની તથા પથરનાં પુતલાંની માનતા કરવી તે.

પાઠ ૧૬મો.

જરથોસ્ત પેગમબર વીશે.

ભાગ ૨જો.

સ—ખરાબ મારગે ચાલે તેઓનું નામ શું ?

જ—દેવ-ચસ્ત.

સ—દેવ-ચસ્તનો અર્થ શું ?

જ—દેવ દહડાંને માનવું, જુકુ ખોલવું, કોઈને ફરેખ દેવો, સારાં કાંમમાં ફરેખ રમીને ખલલ નાંખવી, હરાંમખોરી તથા ચોરી કરવી, હરાંમ ધલિત તથા રંદી ખાજી કરવી, કેફ કરવી, અને જદુધનો એલમ શીખવો, ઘણો દારૂ પીને છાકટા થવું, આપમતલખને ખાતર નીરદોશ પ્રાણીઓને દુખ પોહચાડવું, વગેરે.

સ—જદુધ એટલે શું ?

જ—ખોદાના તરીકાથી ઉલટા મારગની બદ અકલ.

સ—આપણા પેગમબર સાહેબનો આપણને ખીન્ને શું હોકમછે ?

જ—કે આપણે સારી રીતે અંદાજથી ખાઈ પીઈને આસુદા રેહવું અને સોજો ખોરાક ખાવો, ખાધા પીધાનો ઘણો લોભ નહીં રાખવો અને મેહનત કરવી તથા શરીરને શાંત અને જોરાવર રાખવું તથા આપણાં મનને હંમેશાં નીતીના મારગ ઉપર વાલવું.

સ—ઉપર કહ્યું કે ઘણું ખાવાની લાલચ નહીં રાખવી તેનું કારણ શું?

જ—કારણકે ઘણું ખાધાની તનદરોશતી બગડે છે.

સ—નીતીના મારગ તે શું?

જ—હમેશાં સારાં કાંમના વીચાર કરવો, વીદ્યા તથા હુંનરો શીખવા ઉપર સારી પેઠે ધ્યાન રાખીને અંચલાઇમાં વધારો કરવો તથા કોઇની વખતે આત્મસુ નહીં રેહવું તથા કોઇનેની કુખ નહીં દેવું, કોઇને મોહમાંથી ગાળ દેવી નહીં અથવા ભાંડ બોલો નહીં બોલવા અને કોઈ બીજાનું ભલું થતું જોઈને આપણા મનમાં બલાપો કરવો નહીં, ઇત્યાદી.

સ—આપણા પેગંમબર સાહેબે મોટા શવાબનું આપણને શું કાંમ ફરમાવીછે?

જ—પડતલ જમીન હોય તેહમાં પાણી શીપીને તથા અનાજ અને ફલનાં ઝાડો રોપીને તેને ફળવંત કરવી.

સ—તેથી આપણને શું શું ફાયદા થાય?

જ—આપણને ખાવાને સારૂ પુશકળ અનાજ, તરકારી, કેળાં, નારંગી, વગેરે મેવો જમીનમાંથી ઉગી નીકળે છે.

સ—એ વીશેનું ફરમાન અવસતામાં કાંહ છે?

જ—વંદીદાદની ૩૭ પરગરદમાં.

સ—જરથોસ્તે આપણને બીજું શવાબનું કાંમ શું ફરમાવેલું છે.

જ—ગાય, ઘોડા, ઊંઠ તથા બકરાંબાનું પાલાણ કરવું, તેઓની સંભાલ લેવી, અને તેઓને પુરતો ખિરાક આપવો.

સ—એ પરમાણુ આપણને સારો મારગ કોણે દેખાડેઆંછે ?

જ—આપણા નામદાર પેગંબર જરથોસ્તે.

૫૧૪ ૧૭મો.

પેગંબર જરથોશત વીશે.

ભાગ ૩મો.

સ—જરથોશત પેગમબરનો જનમ કીહાં દેશમાં થયો હતો ?

જ—ઈરાંન દેશમાં.

સ—જરથોસત ખોદાની દરઘાહથી દીન લાવેઆં તે વખતે કેટલાં વરસનો હતો ?

જ—૪૦ વરસનો.

સ—જરથોશત ગુજરી ગયો તે વખતે તેહની ઉમર શું હતી ?

જ—૭૫ વરસની.

સ—જરથોસતને ગુજરેઆને હમણાં કેટલાં વરસ થયાંછે ?

જ—એ વીશે કાંઈ ચોકશ નથી પણ યુરોપીઅન લોકોનાં મત પરમાણુ આસરે ત્રણથી ચાર હજાર વરસ થયાંછે.

સ—તારે આપણો પેગમબર જરથોશત કીહાં સાલમાં ગુજરી ગયો તે વીશે આપણને ચોકશ ખબર કેમ મળે ?

જ—અગરજે આપણેજ લોકો ઘણી સરખી મેહનત કરીને ખારીકીથી શોધ ખોલ કરશું તો ચોકશ સને મળી શકે.

સ—જરથોસતે પોતાની દીન સઉથી પેહલાં કોણને શીખવી હતી ?

- જ—ધરિંત દેશના શેહનશાહ ગુશતાસપને.
 સ—શેહનશાહ એટલે કોણ?
 જ—જે પાદશાહોની ઉપર સત્તા ચલાવે તે.
 સ—શેહનશાહ ગુશતાસપ કીહાં શેહરમાં રહેતો હતો?
 જ—બલખ શેહરમાં.
 સ—બલખ શેહરને અવસતામાં શું કેહછે?
 જ—‘બાખધી.’
 સ—યુરોપીઅન વીદવાનો બલખને શું કેહછે?
 જ—બેકત્રીયા.
 સ—એ વીશે અવસતામાં કાંઈ બયાંન કીધું છેકે?
 જ—હાજી. વંદીદાદની ૧લી પરગરદમાં.

પાઠ ૧૮મો.

પેગમબર જરથોસત વીશે.

ભાગ ૪થો.

- સ—આપણા લોકોની બીજી આજખ શું છે?
 જ—‘મજદયસની જરથોસતી’ લોકો.
 સ—આપણી દીનનું અવસતામાં શું નામ છે?
 જ—‘મજદયસન જરથુસ્ત્રીયન.’
 સ—‘મજદયસન જરથુસ્ત્રીયન’ એટલે શું?
 જ—અહોરમજદના કાયદાને માંનવાની જરથોસ-
 તી દીન.
 સ—જરથોસતને અવસતામાં શું કેહછે?
 જ—‘જરથુસ્ત્ર.’
 સ—જરથોસતી દીનમાં રહેવાથી આપણને શું
 આશીરવાદ મળે છે?
 જ—આ દુનીઆમાં સુખ-ચેન અને ગુજરેઆ
 પછી બેહેસ્ત.

જી—ખેલેસી શાને કેહછે ?

જી—જાંહ સઘલું સુખ અને આરામછે તે જગોને.

સ—તારે જરથોસત આ દુનીઆમાં શા કારણથી આવેઆ હતો ?

જી—દુનીઆનાં લોકોને પાપમાંથી છોડવીને ખેહ-શતમાં જવાને માટે નેકીના રસતો દેખાડવા.

સ—જરથોસતે પોતાની દીન ફલાવેઆથી ધરિંનના લોકોને શું શું કાયદા થયા હતા ?

જી—તેથી કરીને તે લોકો ખોદાની કુદરતને અતી ઘણી પીછાંનવા લાગ્યા, અને સઉથી સરસ સુખો કેમ ભોગવવાં તે સહમજવાને શક્તીવાન થયા.

સ—જરથોસતી ધરમથી દુનીઆનાં લોકોને બીજા શું કાયદા થયો હતો ?

જી—લોકો ઇનસાફ તથા છુટાપણાંને ચાહવા લાગ્યા તથા જુઝમ જસતી કરવાથી ડરવા લાગ્યા.

સ—જરથોસત કેહવો માણસ હતો ?

જી—જરથોસતની વખાણુ જેટલીબી કરીએ તેટલી થોડીછે, અને તેહની વખાણુ કોઈથી થઈ શક્તી નથી.

સ—અસતામાં જરથોસતની શું તારીફ કીધેલીછે ?

સ—ફરવરદીન યસતમાં લખેછે કે તેહના જેવો દુનીઆમાં કોઈબા થયો નથી અને સતાખેજ સુધીબી થશે નહીં. (તેહનું કારણ એકે) તે આખી દુનીઆનાં માણસો કરતાં સઉથી સરસ વીદેઆ શીખેઆ હતો અને તેહના જેવો પવીતર આખી દુનીઆમાં કોઈ નથી અને તે ઘણોજ નુર અને ચમકાટ ધરાવતો હતો કારણકે તે ખોદાતાલાની બંદગી અને તામેદારી ઘણી કરતો હતો.

